

Algemeen kader Kennisplatform EMV 2024 t/m 2027

Missie

Het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid brengt helderheid in de kennis en vragen over de gezondheidsaspecten van elektromagnetische velden in Nederland.

Visie

Het KP duidt wetenschappelijk onderzoek naar gezondheidseffecten van EMV, biedt inzicht en handelingsperspectief over hoe om te gaan met EMV en organiseert hierover dialoog. Hiermee wil het KP helderheid bereiken in het maatschappelijk debat dat vanwege de digitale en energietransitie nog jarenlang gevoerd zal blijven worden.

Uitgangspunten

Bij het zorgen voor helderheid hanteert het KP de volgende uitgangspunten:

- De kwaliteit van onderzoek is het belangrijkste criterium bij het duiden van wetenschappelijke kennis
- Bij het duiden van kennis betreft het KP ook bronnen en opvattingen die niet tot de wetenschappelijke consensus behoren. Het KP houdt zich afzijdig van opvattingen die geen wetenschappelijke basis hebben.
- Om effectief te zijn en helderheid in het maatschappelijk debat aan te brengen is het belangrijk om inzicht te hebben in vragen en zorgen die mensen hebben. Het KP spant zich in om deze te achterhalen en concreet te maken.
- Het KP ontsluit informatie en adviseert burgers, professionals en overheden via de website en contacten met de media.
- Het KP stimuleert, ondersteunt en organiseert gesprekken tussen partijen met zorgen over de gezondheidseffecten van EMV en partijen die verantwoordelijk zijn voor toepassingen en oplossingen kunnen bieden.
- Het KP biedt mensen die zich zorgen maken over de gezondheidseffecten van EMV inzicht in handelingsmogelijkheden om met EMV om te gaan.

Werkwoorden

Verhelderen
Duiden
Agenderen

Kernwaarden

Deskundig
Onpartijdig
Hulpvaardig

Positionering Kennisplatform EMV

Het Kennisplatform Elektromagnetische velden en Gezondheid (Kennisplatform EMV) is een samenwerkingsverband van RIVM, TNO, DNV, Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI), GGD GHOR Nederland en ZonMw, zijnde de deelnemers in het Kennisplatform EMV vanaf januari 2024. Het Kennisplatform EMV bundelt de internationale wetenschappelijke kennis op het gebied van elektromagnetische velden die bij de deelnemers aanwezig is, duidt deze wetenschappelijke kennis en maakt deze beschikbaar voor de maatschappij. In Klankbordgroep EMV en denkgroepen (onderverdeling naar relevante actuele thema's) kan met vertegenwoordigers van overheid, werkgevers en werknemers, onderzoekers en maatschappij worden gesproken over ontwikkelingen, vragen en activiteiten van het Kennisplatform EMV.

Het Kennisplatform EMV duidt wetenschappelijke kennis over elektromagnetische velden binnen het frequentiegebied van 0 Hz tot en met 300 GHz. Deze kennis kan in relatie staan tot gezondheid, ruimtelijke ordeningsvraagstukken, techniek en andere sociale en maatschappelijke effecten bij het gebruik van apparaten die EMV opwekken. Hierbij is aandacht voor keuzemogelijkheden voor overheden, burgers (die apparaten aanschaffen of in de buurt van bronnen wonen), werkgevers en werknemers, onderwijs en onderzoek.

Het Kennisplatform geeft antwoorden op maatschappelijke vragen over EMV en gezondheid op een wijze die begrijpelijk is voor burgers en professionals. Alle vragen en antwoorden en andere berichten worden gepubliceerd op de website www.kennisplatform.nl en is daarmee voor iedereen beschikbaar. Burgers en professionals kunnen hier zelf informatie ophalen maar ook deskundige en aanvullende inhoudelijke uitleg vragen. Voor aanvullende vragen van burgers geldt dat zij in de meeste gevallen zullen worden doorgeleid naar de loketten die hier specifiek voor bedoeld zijn. De Kennisplatforminformatie wordt actief gebruikt door de deelnemers in het Kennisplatform die communiceren over dit onderwerp, maar ook door overheidsbestuurders en ambtenaren (gemeenten, provincies, rijk), artsen, hulpverleners en mensen die anderszins met vragen vanuit de maatschappij te maken krijgen. Professionals kunnen de eenvoudig geformuleerde en toegankelijke informatie direct gebruiken om EMV-gerelateerde vragen van burgers/consumenten te beantwoorden in aanvulling op de situatie-specifieke vragen.

Taken Kennisplatform EMV

Het Kennisplatform EMV heeft als *kerntaken*:

- a. Het duiden van de wetenschappelijke kennis: het voorzien in wetenschappelijk gefundeerde informatie op het gebied van EMV en gezondheid waarbij de kwaliteit van het onderzoek centraal staat. In de duiding worden ook wetenschappelijke bronnen en opvattingen betrokken die niet tot de wetenschappelijke consensus behoren. Opvattingen die geen wetenschappelijke basis hebben worden niet in de duiding betrokken. Uitgangspunt bij de duiding is dat de informatie voor professionals en burgers bruikbaar is voor een standpuntbepaling ten aanzien van EMV. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van reflectie vanuit een jaarlijks te organiseren bijeenkomst van de Klankbordgroep Elektromagnetische Velden.
- b. Het proactief en reactief adresseren van actuele maatschappelijke vragen over elektromagnetische velden, en doorvragen om goed inzicht te verkrijgen in de vragen en zorgen die mensen hebben. Het Kennisplatform werkt zodanig dat de maatschappij in brede zin waaronder burgers, pers, professionals van

overheden en bedrijfsleven, daarvan kennis kan nemen en gebruik kan maken. Waar mogelijk, wordt tevens proactief het handelingsperspectief in beeld gebracht. Het Kennisplatform EMV fungeert niet als eerstelijns hulpverlenende instantie. Het Kennisplatform werkt nauw samen met andere loketten waar vragen over EMV kunnen worden gesteld, met name met GGD-en en Antennebureau. Vragen worden hierbij zoveel mogelijk naar het juiste loket geleid.

Additionele taken kunnen zijn:

- c. Het stimuleren, ondersteunen en organiseren van gesprekken tussen partijen met zorgen over de (mogelijke) effecten van EMV en partijen die verantwoordelijk zijn voor EMV-toepassingen en/of partijen die mogelijk oplossingen kunnen bieden. De functie van het Kennisplatform blijft van belang: door energietransitie en digitalisering neemt het aantal bronnen steeds verder toe. Door dialoog aan te gaan en informatie te verstrekken, kan het Kennisplatform bijdragen aan de voortgang van deze transitie. Interactie tussen verschillende partijen vindt plaats in algemene zin in de Klankbordgroep EMV (zie kerntaak a), en meer specifiek voor bepaalde deelonderwerpen in ad-hoc denkgroepen (gevormd uit vertegenwoordigers van de Kennisplatformdeelnemers en van de stakeholders, eventueel aangevuld met andere deskundigen). Hieruit kunnen voorstellen voor acties volgen, die aan het Bestuur van het Kennisplatform EMV worden voorgelegd. Het Kennisplatform ziet dit stimuleren, ondersteunen en organiseren van gesprekken als een essentiële taak. Dit brengt echter extra inspanningen met zich mee aanvullend aan de basisopdracht (de kerntaken).

Het Kennisplatform EMV vervult deze taken op objectieve wijze, onafhankelijk van belangen van bedrijfsleven, maatschappelijke groeperingen en vigerend overheidsbeleid. Het Kennisplatform EMV en alle deelnemende organisaties gebruiken hun netwerk en middelen om de berichten en overige informatie van het Kennisplatform EMV publiek te maken om een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken.

Het Kennisplatform EMV streeft ernaar om informatie te leveren die past binnen de actuele maatschappelijke informatiebehoefte, de wetenschappelijke ontwikkelingen en de nationale context. De informatie wordt op voor een breed publiek begrijpelijk niveau opgesteld en gepubliceerd op de website. Hieronder vallen eerste indrukken (over een recente publicatie of een deelonderwerp), korte nieuwsberichten en inhoudelijke informatie in vraag-antwoord-structuur over een breed scala aan onderwerpen. Deze onderwerpen worden gegroepeerd in informatie-tegels op de website. Op de website wordt ook informatie opgenomen die meer toegespitst is op specifieke groepen professionals, zoals gemeentebestuurders/ambtenaren en artsen/hulpverleners. Daarnaast wordt geïnventariseerd of andere vormen van publiekscommunicatie (anders dan tekst) effectief kunnen worden ingezet, bijvoorbeeld infographics. De duiding vanuit maatschappelijk oogpunt berust primair op de inbreng vanuit de deelnemende organisaties op basis van hun maatschappelijke rol. Daarnaast speelt de Klankbordgroep een belangrijke rol bij duiding vanuit maatschappelijk oogpunt.

De deelnemende organisaties in het Kennisplatform behouden ieder hun eigen rol en worden door de samenwerking versterkt in de vervulling van die rol, omdat zij gebruik maken van de onafhankelijke wetenschappelijke duiding van het Kennisplatform. Het Kennisplatform kan desgewenst de deelnemende organisaties inhoudelijk bijstaan bij hun duiding op het gebied van EMV en gezondheid (als voorbeeld: een GGD-medewerker inhoudelijk ondersteunen bij een lokale vraag, op basis van de informatie van het Kennisplatform).

Het Kennisplatform werkt mee aan verzoeken van de media om interviews op het gebied van EMV.

Activiteiten in 2024 tot en met 2027 en relatie met Jaarplannen

In het “Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2024 t/m 2027” worden de kaders voor het werkterrein en de activiteiten van het Kennisplatform vastgelegd voor de gehele financieringsperiode januari 2024 tot en met december 2027. Het Algemeen Kader vormt de basis voor de meerjarige offerte.

De keuze en de inhoudelijke invulling van de activiteiten van het Kennisplatform worden jaarlijks uitgewerkt in Jaarplannen. Deze Jaarplannen worden opgesteld door het Bestuur van het Kennisplatform met raadpleging van de deelnemers in de Klankbordgroep en informatie vanuit een jaarlijks overleg met opdrachtgevers over de voorziene beleidsontwikkelingen dat jaar. De financier stelt vast of de activiteiten van het Kennisplatform EMV zoals weergegeven in de Jaarplannen binnen de kaders van deze opdracht blijven (m.b.t. rolvastheid, positionering, onafhankelijkheid en het werkgebied van het Kennisplatform, zoals weergegeven in dit “Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2024-2027”).

De activiteiten van het Kennisplatform EMV vallen binnen het frequentiegebied tussen 0 Hz en 300 GHz. In dit gebied vallen twee belangrijke toepassingen: de elektriciteitsvoorziening (laagfrequente EMV) en draadloze communicatie (radiofrequente EMV).

Door de energietransitie en de digitale transitie gaan mensen de komende jaren vaak geconfronteerd worden met bronnen hiervan, hetzij door eigen gebruik van apparatuur, hetzij door (nieuwe) infrastructuur in de directe omgeving. Dit zijn ook bronnen die al jaren aanleiding geven tot zorgen en vragen, zoals hoogspanningslijnen, transformatorhuisjes, zendmasten, wifi en mobiele telefoons. Bij versterking of uitbreiding van deze bestaande bronnen kunnen vragen en zorgen eveneens toenemen.

De energietransitie en de digitale transitie zorgen ook voor allerlei nieuwe ontwikkelingen en het veel breder toepassen van bronnen van EMV, zoals 5G (en 6G), elektrisch rijden en koken, zonnepanelen, laadsystemen. Het Kennisplatform streeft ernaar om tijdig informatie over nieuwe ontwikkelingen op te stellen.

Binnen het frequentiegebied van 0 Hz tot 300 GHz vallen ook de statische velden, zoals gebruikt voor MRI, HVDC, bovenleidingen van treinen en accusystemen. Ook toepassingen bij andere frequenties in dit gebied worden meegenomen.

Elektrogevoeligheid is een onderwerp dat de komende jaren aandacht blijft vragen. De energietransitie en de digitale transitie zullen leiden tot meer bronnen van EMV. Voor elektrogevoeligen betekent dit dat zij op meer plaatsen in hun omgeving met blootstelling aan EMV te maken krijgen. Zij kunnen dit als bedreigend voor hun leefomgeving ervaren.

Overzicht van resultaten/producten binnen de basisactiviteiten:

- Website www.kennisplatform.nl. Hierop wordt alle informatie van het Kennisplatform gepubliceerd in voor iedereen begrijpelijke taal, zodat iedereen in de maatschappij dezelfde informatie krijgt en professionals de informatie rechtstreeks kunnen gebruiken richting burgers. Informatie bestaat uit:
 - o Tegels met inhoudelijke informatie per hoofdonderwerp, in vraag-

- antwoord-structuur, gericht op informatievoorziening van de maatschappij in brede zin;
 - o Een tegel met aanvullende inhoudelijke informatie die bedoeld is voor werkgevers en werknemers (“EMV op het werk”);
 - o Een tegel met aanvullende inhoudelijk informatie die vooral bedoeld is voor bepaalde groepen professionals (bijvoorbeeld gemeenten, artsen, bepaalde specifieke beroepsgroepen) (“Voor professionals”);
 - o Eerste indrukken van wetenschappelijke publicaties;
 - o Korte nieuwsberichten;
 - o Verslagen Klankbordgroep-bijeenkomsten, Denkgroep-bijeenkomsten, jaarverslagen en jaarplannen.
- Beantwoording van vragen (telefonisch en per mail). De beantwoording kan ook bestaan uit het actief doorgeleiden of doorverwijzen naar het juiste loket.
 - Meewerken aan verzoeken van media om interviews of ondersteunende informatie.
 - Meewerken aan cursussen en informatiebijeenkomsten.

Financiering van de activiteiten in de periode 2024 tot en met 2027

Het Kennisplatform EMV is een samenwerkingsverband waarbij financiering en inhoudelijke sturing gescheiden zijn. De deelnemende organisaties in het Kennisplatform zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de sturing op de beschikbaar gestelde middelen en leggen daarover gezamenlijk verantwoording af aan de financier. De financier stelt vast of de activiteiten van het Kennisplatform EMV zoals opgenomen in de Jaarplannen binnen de kaders van deze opdracht blijven (zoals weergegeven in dit “Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2024-2027”).

Basisactiviteiten

De totale begrote kosten voor de bovengenoemde activiteiten in de periode januari 2024 tot en met december 2027 bedragen minimaal 630 k€ in 2024 oplopend tot 709 k€ in 2027. Voor de financiering wordt uitgegaan van 100% financiering door de rijksoverheid verder te noemen “de financier”.

Aanvullende activiteiten

In reactie op maatschappelijke vragen of wetenschappelijke signalering is het mogelijk dat aanvullende activiteiten worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is het organiseren van bredere maatschappelijke reflectie (dan alleen via de deelnemende partijen en Klankbordgroep) met behulp van denkgroepen. Een ander voorbeeld is het stimuleren, ondersteunen en organiseren van dialoog: gesprekken tussen partijen met zorgen over de (mogelijke) effecten van EMV en partijen die verantwoordelijk zijn voor EMV-toepassingen en/of partijen die mogelijk oplossingen kunnen bieden.

Binnen de basisactiviteiten is voorzien dat ongeveer de helft van de inzet van het bureau wordt besteed aan het beantwoorden van vragen per telefoon of per mail (gemiddeld 2 dagen per week); mocht het afhandelen van de vragen onverwacht meer capaciteit vergen dan beoogd, dan geldt deze extra capaciteit eveneens als aanvullende activiteit.

Voor aanvullende activiteiten zal in overleg met de financier extra financiering worden gevraagd.

Verantwoording

Het Kennisplatform EMV legt de activiteiten jaarlijks vast in een Jaarplan, dat wordt opgesteld door het Bestuur van het Kennisplatform, gehoord hebbende de

Klankbordgroep EMV. Dit Jaarplan is voorzien van een begroting op jaarbasis. Het Kennisplatform EMV zal jaarlijks niet meer middelen inzetten dan voor dat jaar beschikbaar, eventueel aangevuld met middelen die uit “onder-uitputting” in voorgaande jaren beschikbaar zijn. De financier stelt vast of de activiteiten zoals verwoord in de Jaarplannen binnen de kaders van deze opdracht blijven.

Het Kennisplatform EMV verantwoordt de besteding naar de financier op basis van daartoe gemaakte afspraken. Jaarlijks wordt een Jaarverslag opgesteld over de activiteiten en de besteding. Zowel het Jaarplan als het Jaarverslag worden met de financier besproken.

Onafhankelijkheid Kennisplatform EMV

De onafhankelijkheid van het Kennisplatform EMV wordt als volgt geborgd.

- Het Bestuur van het Kennisplatform EMV bestaat uit van elk van de deelnemende organisaties één vertegenwoordiger, met een onafhankelijk voorzitter. Het Bestuur is belast met alle voorkomende bestuurstaken en draagt zorg voor het goed functioneren van het Kennisplatform en van de daaronder ressorterende organen. De werkwijze van het Bestuur wordt vastgelegd in een reglement, dat wordt opgesteld door het Bestuur. Het Bestuur ziet toe op het onafhankelijk functioneren van het Kennisplatform en de organen van het Kennisplatform.
- De financiering van het Kennisplatform EMV is afkomstig van de Rijksoverheid. De financiering wordt gerealiseerd door middel van een opdracht aan het RIVM om het Kennisplatform te realiseren. Het RIVM vervult hierbij een coördinerende rol in de samenwerking met Rijksinspectie Digitale Infrastructuur, DNV, GGD GHOR Nederland, TNO en ZonMw (als deelnemers in het Kennisplatform EMV vanaf januari 2024). Het platformbureau is ondergebracht bij het RIVM en maakt gebruik van de infrastructuur van het RIVM. Het RIVM heeft echter in het samenwerkingsverband dezelfde positie als de andere deelnemers. De algemeen secretaris en projectondersteuner zijn formeel medewerkers van het RIVM. De ondersteuning van het Kennisplatform door het RIVM vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het Bestuur.
- De financiering en inhoudelijke sturing zijn gescheiden. De deelnemende organisaties in het Kennisplatform zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de sturing op de beschikbaar gestelde middelen en leggen daarover gezamenlijk verantwoording af aan de financier.

Organisatie van het Kennisplatform

Bestuur en voorzitter

Het Bestuur van het Kennisplatform bestaat uit bestuursleden van de deelnemende organisaties (strikt genomen is het Bestuur een stuurgroep). De algemeen secretaris ondersteunt het Bestuur en heeft ook de dagelijkse leiding die wordt gecoördineerd vanuit het platformbureau dat bij het RIVM is ondergebracht. Voorzitter van het Bestuur is mr. dr. A.G.J.M. Rombouts, voormalig lid van de Eerste Kamer en voormalig Burgemeester van 's-Hertogenbosch. Als onafhankelijk persoon weet hij de verschillende partijen binnen het platform te verbinden. Daarnaast kan hij door zijn ervaring richting burgers de functie van boegbeeld en spreekbuis vervullen. Bovendien is de heer Rombouts vanwege zijn wetenschappelijke achtergrond in staat om aan onderzoekers de juiste vragen te stellen en waar nodig door te vragen.

Wetenschapsforum

In het Wetenschapsforum zitten vertegenwoordigers van alle deelnemende organisaties. Het is hun taak om wetenschappelijke ontwikkelingen op tijd te signaleren en correct samen te vatten. Verder zorgen zij voor de inhoudelijke voorbereiding van informatie op de website, tijdige actualisatie van bestaande informatie bij nieuwe ontwikkelingen en reacties van het Kennisplatform op publicaties. Het Wetenschapsforum beantwoordt ook specifieke vragen die binnenkomen via één of meerdere deelnemende organisaties.

Communicatieforum

In het Communicatieforum zijn alle deelnemende organisaties vertegenwoordigd. Het Communicatieforum heeft binnen het Kennisplatform een centrale rol bij de signalering van maatschappelijke vragen zodat de berichten zo goed mogelijk aansluiten bij de maatschappelijke vragen. Het Communicatieforum adviseert verder over het helder formuleren van de inhoudelijke berichten.

Bijlage 1 Begroting op hoofdlijnen periode 1 januari 2024 t/m 31 december 2027

Het Kennisplatform EMV wordt gefinancierd door de rijksoverheid (verder te noemen “de financier”). Het streven is om verschillende betrokken ministeries hierbij aan te sluiten.

De basisbegroting op hoofdlijnen is gebaseerd op het richtbedrag volgens de afspraak met de financier. Het richtbedrag per jaar is als volgt (rekening houdend met indexering tarieven):

Basisbegroting jan. 2024 t/m dec. 2024	€ 630.000
Basisbegroting jan. 2025 t/m dec. 2025	€ 655.200
Basisbegroting jan. 2026 t/m dec. 2026	€ 681.408
Basisbegroting jan. 2027 t/m dec. 2027	€ 708.664
Totaal budget januari 2024 t/m december 2027	€ 2.675.272

Onder deze basisbegroting vallen de activiteiten die aansluiten bij de kerntaken van het Kennisplatform, de wetenschappelijke duiding en het adresseren van maatschappelijke vragen over EMV en gezondheid. In reactie op maatschappelijke vragen of wetenschappelijke signalering is het mogelijk dat aanvullende activiteiten worden uitgevoerd. Voor dergelijke aanvullende activiteiten zal in overleg met de financier aanvullende financiering worden gevraagd.

In tabel 1 is de basisbegroting *op hoofdlijnen* voor het eerste jaar van deze meerjarige opdracht weergegeven (januari t/m december 2024).

De definitieve begroting voor 2024 wordt vastgesteld in het Jaarplan 2024. Dat geldt ook voor de begrotingen in de jaren 2025, 2026 en 2027.

Tabel 1 Overzicht basisbegroting op hoofdlijnen voor het eerste jaar (de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024).

Posten		Begroot bedrag op hoofdlijnen <u>2024</u>
		€
1	Bureau Capaciteit, huisvesting, materiële kosten bureau	184.000
2	Ondersteuning Wetenschapsforum	78.000
3	Ondersteuning Communicatieforum	45.000
4	Voorzitter vergoeding plus onkosten	28.000
5	Organisatiekosten Klankbordgroep EMV, Kennisplatform-vergaderingen, conferenties en publicaties *)	8.000
6	Basisregeling deelnemers Kennisplatform EMV: voorbereiding en deelname bijeenkomsten en activiteiten van Kennisplatform EMV, onderlinge afstemming van berichtgeving, meewerken aan ondersteuningsvragen, voorbereiding van berichten	262.000
7	Onderhoud elektronische werkomgeving en website	25.000
Totaal jaar 2024		630.000

*) Uitgaande van 1 Klankbordgroep-bijeenkomst per jaar en reguliere bijeenkomsten van fora en Bestuur. Overige bijeenkomsten vallen onder additionele taken.